

Nieuwe rekenrente voor pensioenfondsen

Zoals iedereen inmiddels weet, speelt de rente een belangrijke rol bij pensioenfondsen. Deze rente wordt gebruikt voor de berekening van het bedrag wat we nu nodig denken te hebben voor het pensioen in de toekomst.

Hoe werkt dat?

We leggen dat graag uit aan de hand van een rekenvoorbeeld. Stel dat iemand over 20 jaar € 1.000 pensioen gaat ontvangen. Het geld wat we daar nu voor in kas moeten hebben, noemen we de "verplichting" van het pensioenfonds. Deze verplichting wordt als volgt berekend:

Als de verwachte rente 0% is, dan moet het pensioenfonds nu € 1.000 euro in kas hebben om over 20 jaar ook € 1.000 te kunnen betalen.

Als de verwachte rente 4% is, dan hoeft het pensioenfonds nu slechts € 456 in kas te hebben. Dit bedrag zal namelijk nog groeien door 20 jaar lang rente bij te schrijven.

Jaar 1: € 456 + 4% = € 474.

Jaar 2: € 474 + 4% = € 493 etc.

Na 20 jaar is dit bedrag gegroeid tot € 1.000.

Uit dit voorbeeld blijkt ook, dat als de rente lager is dan 4%, er op dit moment meer geld in kas moet zijn. Omgekeerd geldt dit ook: als de rente hoger is dan 4%, hoeft er nu minder geld in kas te zijn.

Een oplossing voor de lage rente?

De afgelopen jaren is de rente erg laag en zijn de verplichtingen van het pensioenfonds dus hoog. Er is dus veel vermogen (geld) nodig om de (toekomstige) pensioenuitkeringen te kunnen betalen. Omdat volgens een aantal deskundigen de rente eigenlijk te laag is, heeft de regering besloten dat pensioenfondsen een hogere rente moeten gaan gebruiken voor de langere looptijden: de Ultimate Forward Rate (UFR). Dit heeft dus een gunstig effect op de verplichtingen die het pensioenfonds heeft op de lange termijn. Het gevolg is dat het totaal van de verplichtingen daalt en daardoor de dekkingsgraad stijgt.

Hoeveel is het effect van de UFR op de dekkingsgraad?

Het effect van het toepassen van de UFR-methode hangt nauw samen met de samenstelling van het deelnemersbestand van het pensioenfonds. Een pensioenfonds met veel jonge deelnemers heeft voornamelijk verplichtingen op de lange termijn. Een pensioenfonds met veel oude deelnemers (een "rijp" fonds) heeft voornamelijk verplichtingen op de korte termijn. Dit betekent dat een hogere rente voor de lange termijn een groter effect heeft voor een "jong fonds" dan voor een "rijp fonds".

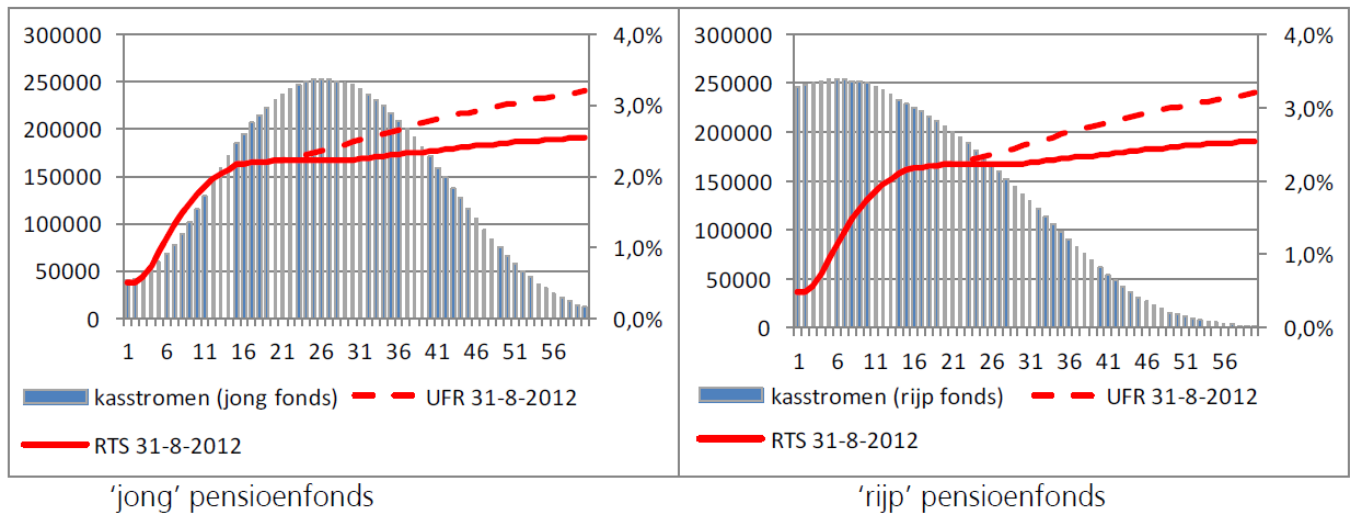
Wat zijn de gevolgen voor TOTAL pensioenfondsen?

Als gevolg van de nieuwe rekenrente is de dekkingsgraad van ons pensioenfonds met ongeveer 2,5% gestegen. Hierdoor is de kans kleiner dat de pensioenen moeten worden gekort per 1 januari 2013. Daarnaast zal met de ontvangen premie meer pensioen kunnen worden opgebouwd. Dat is dan ook goed nieuws voor de actieve deelnemers.

"Windowdressing"?

Tegenstanders van de UFR zeggen dat dit "windowdressing" is; mooier voordoen dan de werkelijkheid. Ten dele klopt dat natuurlijk. Het vermogen van het fonds verandert niet, maar de verplichtingen worden lager. De dekkingsgraad stijgt door deze nieuwe manier van rekenen. Maar wie weet exact wat de toekomst zal brengen?

Hoe ziet het er nu uit achter de schermen?

Hierboven ziet u een grafische toelichting op de UFR. De kasstromen (de balkjes) zijn de (toekomstige) uitkeringen van dit fictieve fonds en de RTS staat voor de oude Rente Termijn Structuur (de doorgetrokken rode lijn), waarmee pensioenfondsen in het verleden hun verplichtingen berekenden. Op de X-as staat de looptijd van de verplichtingen (in jaren). Zo valt af te lezen dat bij het jonge pensioenfonds de uitkeringen over 40 jaar (in 2052) ongeveer 170000 bedragen en bij het rijpe fonds 50000. De rente waarmee deze verplichting over 40 jaar wordt berekend is 2.3% in de oude situatie en 2.8% met de UFR.

Omdat bij het jonge fonds veel meer wordt uitgekeerd op de lange termijn, is het effect van de UFR op dit fonds groter dan op het rijpe fonds.

*Pensioenbureau
15 oktober 2012*